

13.diena, 2014.gada 21.jūlijs.

Rīts. Garastāvoklis možs. Izstaigājamies pa katedrāles teritoriju, paklīstam pa šaurajām ieliņām. Ar močiem uzbraucam pāris kilometru attāļajā pakalnā, kur izvietojies senais Džvari klosteris, kura vēstures pirmsākumi datējami ar 545. gadu.

Džvari klosteris.

Klasika – skats uz Mchetu.

Skaisti. Senajai aurai gan traucē visur klātesošie suvenīru tirgoņi, bet, neko darīt, kaut kā jau vietējiem tā naudiņa jāpelna. Šeit arī, vienīgo reizi visa ceļojuma laikā, satiekam latviešus. Dodamies atpakaļ, sapakojamies, atsveicināmies un sākam virzīties Stepantsmindas virzienā.

Piestājam pie ceļmalas tirgoņiem iepirkt persikus. Tie ir tik gatavi un sulīgi, ka transportēt nebūtu prāta darbs. Ēdam turpat bez mazgāšanas. Ja kas – mums ir loperamīda krājumi.

Persiki.

Ceļš uz Stepantsmindu jau vienreiz mērots, tāpēc brauciens norit bez īpašiem piedzīvojumiem. Piestājam Stepantsmindas centrā. Konkurss uz labāko, lētāko naktsmītni. Ir vairāki pretendenti. Tantuks piedāvā ļoooti labas istabiņas. Joka pēc uzprasu, vai viņai ir Wi-Fi. Šī samulsusi sāk skraidīt pa laukumu un bļautīties, meklējot, kurš viņai varētu iedot *waifaju*. Tikmēr kāds tumsnējs čalis mums apgalvo, ka šim viss esot un par lētāku naudu. Ņemam! Istaba liela, ar piecām gultām. Čalis domā to piešķirt Elīnai ar Kārli. Mums ar KārliV ierāda blakusistabu. Velns, tur jau viens guļ! Saimnieks pagēr, lai Vaļera tinoties prom, te gulēšot cienījamie viesi. Mums tādu upuri nevajag. Paskaidrojam, ka visi mierīgi satilpināsimies lielajā istabā, lai jau Vaļera dzīvo. Labierīcības – *super de luks*! Caurums grīdā un netīra vanna, kurā rāpo kaut kādi arahnīdi.

Labierīcības.

Jautāju, kāda parole Wi-Fi. Vajagot iziet ārpusē, nostāties zem loga un tad esot dabūjams Wi-Fi no tuvējās kafejnīcas. Ģeniāli!!! Galīgi neesam izlepuši un mūs viss apmierina.

Līdz tumsai vēl pāris stundas, tāpēc ar Kārli nolemjam aizbraukt aplūkot ūdenskritumu, kas kaut kur tepat tuvumā esot. Ne bez grūtībām atrodam vajadzīgo

taciņu, jo norāžu nav. Nepilni 500 metri pa gandrīz bezceļu un braucamais posms beidzas. Tālāk jāiet kājām pa stāvu taciņu starp klints blukiem. Tā kā esmu vecāks un ne tik fiziski trenēts, jūtu, ka no straujā kāpiena sirds pamazām sāk kāpt pa muti laukā. Saņemos, noriju to atpakaļ un pēc brīža esam pie ūdenskrituma. Bija vērts!

Ūdenskritums.

Papriecājamies par jauko skatu un dodamies atpakaļ, kas jau ir krietni vieglāk.

Nobraukti 430 kilometri.

14.diena, 2014.gada 22.jūlijs.

Mostamies un bez čammāšanās laižam Krievijas virzienā.

Uz redzēšanos, Kazbek!

Uz robežas ierodamies nelaikā – sardzes maiņa. Divas stundas panīkstam un esam Krievijā. Tuvākajā pilsētā Vladikaukāzā jāatrod bankomāts, jo rubļu krājumi beigušies. Tas izrādās gana sarežģīti, jo bankomāti nav uz katra stūra, kā pie mums. Izbraukājam pilsētu krustu šķērsu. Sastaptie cilvēki, kam jautājam ceļu, ir ļoti laipni, norāda pareizo virzienu. Beidzot piestājam pie bankas. Bankas apsargs izrādās traki pretimnākošs. Tieši pašreiz kasē ieradušies inkasatori, bet viņu darbošanās tiek apturēta, lai mums bez liekas gaidīšanas būtu iespēja izņemt naudiņu. Ārpusē mūs sagaida divi no visur esošajiem policistiem. Standarta jautājums: „Jums dokumenti kārtībā?”, un pēc tam jau varam draudzīgi aprunāties. *Uztankojušies* ar rubļiem, dodamies tālāk. Virziens – Čegemas ūdenskritumi Balkārijā.

Pa ceļam jāšķērso Naļčika. Satiksme pilsētā ļoti bīstama. Liekas, ka katrs autobraucējs par savu pienākumu uzskata nostumt motociklistu no ceļa vai kā citādi traucēt pārvietoties. Ar sevišķu nekaunību izceļas maršruta taksometru vadītāji.

Atkāpei mazliet par satiksmes organizāciju Krievijas pilsētās. Ir divas lietas, kas piesaistīja manu uzmanību. Krustojumos, kur satiksmi regulē luksofori, tiem ir papildsekcijas, kur tiek skaitītas sekundes līdz attiecīgā gaismas signāla maiņai. Manuprāt, ļoti laba prakse, jo, tuvojoties krustojumam, nav jāuztraucas - paspēšu vai nepaspēšu. Otra lieta, es pat nezinu, vai tas labi, vai slikti, ir milzīgais „guļošo policistu-slepkavu” daudzums apdzīvotās vietās. Tie ir tādi *pampaki*! Ja vienu reizi tādām pārbrauc, neievērojot ātruma ierobežojumu, un vēl palaimējas nenosisties, otrreiz noteikti nebūs nekādas vēlēšanās skriet.

Izbraucam no Naļčikas neskarti (paveicās). Drīz pie horizonta parādās Elbruss, kas nozīmē, ka līdz šodienas mērķim vairs nav tālu. Abpus šosejai plešas ābeļu un bumbieru plantācijas, n-tajos hektāros nosegtas ar pretputnu tīklu. Kaut ko līdzīgu, tikai ne tādās apjomos, esmu redzējis Itālijas Alpos. Izrādās, šie dārzi arī pieder itāļiem, kuri pa lēto iepirkuši zemes, izmanto vietējo lēto darbaspēku. Nebūtu nekāds brīnums, ja, nopērkot Rimi smukos Itālijas ābolus, tie izrādītos audzēti Krievijā.

Ceļš paliek šaurāks un kalnaināks, vēl pāris ciematiņi, un ieobraucam Čegemas aizā (kanjonā). Šaurs ceļš vienā pusē, strauja upe otrā, abpus stāvas klinšu sienas. Piestājam stāvvietā. Mūsu ierašanās izraisa milzīgu sajūsmu krievu tūristu vidū. Kamēr šie pēta tās dienas galvenos Čegemas ielejas objektus – mūsu močus, mēs dodamies aplūkot patiesos dabas brīnumus – ūdenskritumus. Skaisti.

Čegemas aiza un ūdenskritumi.

Turpat arī neiztrūkstošie suvenīru tirgotāji. Mani uzrunā tantuks, kas tirgo suņu vilnas muguras jostas. Lēti atdošot – ap 10 eiro. Man to nevajag un arī nav kur likt. Tantuks neliekas mierā. Novēršot muguras sāpes, nieru problēmas un urīnpūšļa iekaisumu, un man šī josta noteikti vajadzīga. Saprotu, ka izskatos galīgi slims, ja ne invalīds. Kaulējamies. Kad cena nokritusies līdz 2 eiro, es padodos. Tantuks gaviļē – rīt pat par ietirgoto naudu braukšot ielikt zobus. Veselības, Dieva palīdzības un visa tā labākā vēlējumi, un abi apmierināti šķiramies. Iestūķēju jau tā piebāztajā koferī nopirkto brīnumjostu un ejam kaut ko iekost klintī iekaltajā ēstuvītē. Plovs, kalnu augu tēja un hčini (balkāriešu plānās pankūkas, pildītas ar zaļumiem un gaļu). Viss ellīgi garšīgs.

Plovs, tēja, hčini.

Noskaidrojam, ka, braucot uz priekšu kādus 30 kilometrus cauri kalniem, sasniegsim pilsētiņu Elbrusa pakājē, kur pārnakšņot. Vietējie saka, ka ceļš esot labs, greiderēts. Braucam. Nav vis greiderēts, un pēc nomuļļātiem kilometriem četriem saprotam, ka Elīnai ar „klibo” roku ir vājas izredzes to izbaukt. Nav ko lieki riskēt. Griežam atpakaļ un ciematiņā Hušto Sirt atrodam naktsmājas. Saimnieks – omulīgs balkārietis – izrādās 70-ajos gados dienējis Valkas-Valgas apkārtnē. Tiekam uzņemti kā tādi attāli radinieki. Vakariņām pasūtām jēra gaļas šašliku un jau zināmos hčinus. Kamēr top vakariņas, laiku pavadām sarunās ar saimnieku.

Saimnieka znots gatavo šašlikus.

Viņš stāsta par dzīvi kalnos, par savas tautas vēsturi. Izrādās, pēc kara Staļins no šī apgabala izsūtījis pilnīgi visus balkāriešus, lai viņu vietā ievestu gruzīnus. Staļinaprāt, Kaukāzam bijis jāpieder tikai gruzīniem. Tikai pēc Vadoņa nāves dzīvi palikušie balkārieši varējuši atgriezties savā tēvzemē, sākot visu no nulles. Skumji un traģiski.

Ir vēl gaišs, un Kārlis nolemj uzbraukt pa taciņu kalnā. Mums nav vēlēšanās pievienoties, un viņš dodas ceļā viens. Mēs no mājas pagalma sekojam, kā pa kalna nogāzi pārvietojas punktiņš, līdz izgaist. Dzirdams tikai attāls moto troksnis. Līdz ar tumsību Kārlis atgriežas, apmierināts kā tramvajs. Esot bijis baisi ekstrēms brauciens. Noķēris vismaz kubikmetru adrenalīna.

Taciņa

Pa šo laiku arī vakariņas gatavas.

Vakariņas.

Jāteic, ka šašliks bija garšīgākais visa ceļojuma laikā. Starp citu, šašliku Kaukāzā gatavo no svaigas gaļas bez marinēšanas, izmantojot tikai garšvielas.

Nobraukti 445 kilometri.

15.diena, 2014.gada 23.jūlijs.

Apsolot kādreiz atgriezties, atvadāmies no viesmīlīgā balkārieša un dodamies ceļā. Kā ceļamaizi šis mums iedod veselu kluci mājas siera.

Atvadu foto.

Kabardija-Balkārija un Elbruss paliek aiz muguras, šķērsojam Ziemeļosetiju. Piemājam ceļmalā nopirkt augļus. Mazākā mērvienība 5-litrīgs spainītis. Persiki, aprikozes, bumbieri. Piemējam pilnas somas. Apjautājamies laipnajai augļu tirgotājai, kā tad viņiem šē dzīvojas. Parastajiem cilvēkiem klājojoties tā nekas, vienīgi činavniekus gan ik brīdī pa kādam nošaujot. Šķērsojam Kubāņas līdzenumus. Karsts. Par laimi, vējš ir no mugurpuses, kas sekmē raitāku pārvietošanos. Minvodu apkārtnē mūs pirmo un vienīgo reizi aptur ceļu policijas patruļa. Esot dzēruši. Alkometrs uzrāda 0.5 promiles. Vistīrākā falsifikācija! Konfiscēšot močus, un tad mums jāpierāda, ka esam skaidrā. Mūsu 5 dienu tranzītvīzas nepieļauj kavēšanos, ko kretīni arī saprot. Esot jāmaksā 1500 eiro, tad varēšot turpināt ceļu. Tādas naudas mums pat ceļojuma sākumā nebija, kur nu vēl tagad! Vairākas stundas kaulējamies, līdz nonākam līdz 200 eiro. Tos arī sagrabinām un atdodam tiem bandītiem. Tagad man skaidrs, kāpēc krievi reizēm policistus sauc par *MUSOR*. Esam aizkavējušies, tāpēc cītīgi minam tālāk. Uznāk nakts, bet moteļos brīvu vietu nav. Beidzot atrodam. Padārgi, bet nav variantu.

Nobraukti 700 kilometri.

16.diena, 2014.gada 24.jūlijs.

Izmetam balkārieša dāvināto siera kluci. Karstumā sapuvis, maita. Turpinām garlaicīgo mājupceļu. Braucot šodien mana vienīgā izklaide ir priecāties par ciematu nosaukumiem - *Родина, Водяная Балка, Гниловка, Веселая Жизнь*. Kaut kā negribētos dzīvot vietā, ko sauc Sapuvēns. Piestājam vietā, kur lepns uzraksts vēstī „Ēdnīca”.

Ēdnīca.

Tas ir kā ceļojums laikā vismaz pārdesmit gadus pagātnē. Ēdnīca kā no Gogoļa „Revidenta”, ar visu raksturīgo smaržu. Toties ēdieni vienkārši, garšīgi, bez konservantiem un pa lēto. Mani sevišķi sajūsmināja belašs, kur iekšā īsta gaļa. Pēc maltītes apmeklējam tualeti. Miljons! Bija jau aizmirsies, ka kādreiz pie mums arī tādas bija.

WC kabīnes durvis.

Kājas izlietnē nemazgāt, sods 100 rubļi.

Atkal uznāk nakts, atkal ceļa malā nav moteļu. Vispār nav nekā, jo šoseja jauna un būvēta, neiekļaujot apdzīvotas vietas. Kartē atrodam tuvāko atstatus esošo pilsētu. Jefremova. Priekšpilsēta – rūpnieciskais rajons – nu baigi smird. Izdodas pilsētiņā atrast svaigi izremontētu motelīti „Laime”. Vismaz labi varēs atpūsties pēc garās dienas.

Nobraukti vairāk kā 700 kilometri.

17.diena, 2014.gada 25.jūlijs.

Ceļš turpinās pa Tulas apgabala pakalniem. Kādā Lukoilā sastopam jawistu no Ukrainas Luganskas. Šis, ar grūtībām izkļuvis no kara plosītā apgabala, dodas uz Maskavu, kur maskaviešu kluba Jawaold biedriem paredzēts kluba jubilejas tusiņš. Paklausāties briesmu stāstus par notikumiem Ukrainā, samaināties ar suvenīriem un šķiramies.

Ar Luganskas jawistu.

Kad saule sliecas uz vakariem, saprotam, ka tālāk par Maskavu netiksim. Dzimst ideja apmeklēt krievu jawistu tusiņu. Internetā atrodam informāciju, ka tas notiek Piemaskavā, kas ir tikai nieka 30 kilometrus no mūsu nospraustā maršruta. Navigācija neprot atrast pareizo maršrutu. Par laimi, mums ir cilvēks-karte KārlisV, kurš veiksmīgi atrod īsto vietu. Ierodamies.

Ierodamies jawistu tusiņā.

Krievi varen pārsteigti un priecīgi. Šo tusiņš jau izvēršas starptautisks. Mūs sagaida jau dienā sastaptais Luganskas jawists un turpceļā iepazītais Maskavas Ivans.

Ar Maskavas jawistiem.

Uzslienam teltis. Tiekam cienāti ar šašliku. Mums tiek balva kā tālāko ceļu mērojušajiem viesiem.

Ar nopelnīto kausu.

Pasākuma īpatnība ir tā, ka uz kodu ir maz, bet alkohola daudz. Rezultāts ilgi nav jāgaida. Pamazām vien visi *aizlejas*. Kāds tantuks, dziedot „*začem vi devuški krasivih ljubike...*”, stāvus ar glāzīti rokā iegāžas tuvākajā krūmā. Mums jautri.

Brašais Maskavas jawists.

Nobraukti 490 kilometri.

18.diena, 2014.gada 26.jūlijs.

Kamēr krievi izguļ dzērumu, sapakojamies un sitam dūmā. Lūst vai plīst, šodien jātiek līdz mājām. Kādus 300 kilometrus pirms robežas manam mocim, ak tu neraža, kārtējo reizi nosprāgst riepa. Es nikns, bet neko darīt. Kopīgiem spēkiem ar kļūmi tiekam galā.

Nosprāgusī riepa.

Joņojam tālāk. Pirms robežas 16 kilometru gara rinda ar fūrēm. Nabadziņi nīkst dienām uz ceļa karstumā un bez labierīcībām. Krievijas pusē pāri robežai tiekam zibenīgi. Latvijas pusē mazliet aizkavējamies, jo jāaizpilda kaut kādas deklarācijas. Beidzot esam Dzimtenē! Atvadāmies, un katrs uz savu māju pusi. Paldies Elīna, Kārli, KārliV. Jūs esat vislabākie!

Līdz ar krēslu ieripoju savas mājas pagalmā. Taisnība vien būs: nekur nav tik labi kā mājās.

Pirms aizmigšanas vēl galvā grozās uzmācīga doma, nez' uz kuriem varētu aizbraukt nākamvasar?

Nobraukti 720 kilometri.

ĪPAŠS PALDIES EKSPEDĪCIJAS ATBALSTĪTĀJIEM: SIA „ENC Latvia”; SIA „Freim”; MOTUL; Skandi Motors.